

Republika e Kosovës

Republika Kosovo / Republic of Kosovo

Komuna e Rahovecit

Opština Orahovac / Municipality Rahovec

Drejtoria për Bujqësi, Pylltari dhe Zhvillim Rural

RAPORTI I PUNËS

Periudha: janar – dhjetor 2020

Rahovec,
14.01.2021

HYRJE

Komuna e Rahovecit përmes politikave dhe strategjive zhvillimore është orientuar në mbështetje të faktorëve të prodhimit, në stimulimin e fermerëve dhe në krijimin e një ambienti sa më të favorshëm zhvillimor. Këto politika dhe strategji janë duke krijuar mundësi që të arrihet një zhvillim i qëndrueshëm dhe një shfrytëzim shumë më efikas i resurseve natyrore të cilat i posedon komuna jonë.

Bujqësia, Pylltaria dhe Zhvillimi Rural janë sektorët kryesor të cilët mund të kontribuojnë dukshëm në zhvillimin e përgjithshëm ekonomik të vendit. Fillimi i vitit është karakterizuar me përpilimin e planit të punës për vitin 2019, plani i hartuar është mjaft ambicioz i cili ka ngërthyer në vehte aktivitete të shumta në kuadër të drejtorisë së bujqësisë. Në kuadër të këtij plani është bërë edhe planifikimi i aktiviteteve, i ndarë në periudha tremujore.

Tremujori i parë: janar, shkurt, mars

Në kuadër të drejtorisë së BPZHR-së, nga janari janë realizuar një mori aktivitete. Ndër më kryesoret do të paraqiten të specifikuar sipas kohës në të cilën kanë ndodhur.

- Ashtu siç e kemi paraparë me planin vjetor të punës, pranim i aplikacioneve për subvencionim të qumështit për gjashtëmujorin e dytë të vitit 2019 për fermerët blegtor (MBPZHR hap thirrjen për aplikim, Drejtoria e BPZHR-së pranon aplikacionet dhe të njëjtat i dorëzon në Ministri për pagesë kjo thirrje ka qenë e hapur nga: 15 janar deri më 15 shkurt).
- DBPZHR ka ndërmarr masat dhe është përgatitur me kohë për hapjen e thirrjeve nga MBPZHR për pagesa direkte (jemi kujdesur që të furnizohemi me material administrativ për të përballuar fluksin e madh të fermerëve),
- Sikurse vitin e kaluar, kemi kryer të gjitha përgatitjet rreth funksionalizimit të zyrave në dy qendrat më të mëdha të komunës sonë për aplikim të fermerëve, atë në Ratkoc dhe Krushë e Madhe. Me kohë jemi pajisur me qasjet e nevojshme në të gjithë softverët që janë të lidhur me plotësim të dokumenteve që kërkohen nga MBPZHR. Poashtu leje e veçantë nga Agjencioni Kadastral i Kosovës për mundësinë e nxerrjes së dokumenteve të pronësisë edhe në këto dy qendra. E gjithë kjo me të vetmin qëllim për të ju lehtësuar fermerëve të komunës sonë këtë proces.
- Poashtu jemi përgatitur dhe kanë përfunduar me kohë procedurat për rritje të stafit në drejtori për pagesa direkte (janë pranuar 7 zyrtarë të rinjë me kontratë për punë specifike të cilët janë trajnuar dhe aftësuar për përdorim të programit të Ministrisë gjatë procesit të aplikimit dhe digjitalizimi i parcelave),
- Si vazhdimësi e projektit për përkrahje të fermerëve me mekanizëm bujqësor, në muajt janar dhe shkurt janë shpërndarë pajisje për fermerët përfitues me të cilët kemi lidhur kontratë. Poashtu është bërë verifikimi i mekanizmave bujqësor të shpërndarë nga komuna jonë, duke u bazuar në vendimin AD-HOCK të Kryetarit të Komunës.
- Komisioni i caktuar nga kryetari për përzgjedhje të fermerëve përfitues të serrave për vitin 2019, publikimi i raportit me emra të fermerëve përfitues si dhe fillimi i ndërtimit të serrave duke lidhur kontratat me fermerë dhe duke pranuar participimin prej 20% të vlerës.
- Gjatë muajt shkurt si pasojë e erërave të forta janë shkaktuar dëme të konsiderueshme në serra. Komisioni ka dalë në terren për evidentimin e dëmeve të shkaktuar duke u bazuar në kërkesat e fermerëve, ka përpiluar procesverbal për secilin fermer dhe ka hartuar raport përfundimtar të cilin e kemi dërguar në Ministrinë e BPZHR-së së bashku me kërkesën për dëmshpërblim të fermerëve.

Tabela 1. Vlera e dëmeve të shkaktuara në serra nga erërat e fuqishme

Nr.	Kultura	Sipërfaqe e dëmtuar	Vlera
1	Serra me sipërfaqe të ndryshme	2,89 ha	71,863.89 €

Në bazë të aplikacioneve të pranuar nga fermerët tanë në kuadër të Drejtorisë së bujqësisë për fazën e pagesave direkte-subvencioneve, ku kanë aplikuar 3,117 fermer dhe kalkulimeve të bëra del që komuna joneë për vitin 2020 arrin të përfitojë rreth 9 milionë Euro.

Sektori i Lavertarise				
Nr.	Lloji i kulturës	Sip ne ha	Vlera ne Ha	Vlera e €
1	Grurë	1,929.14	150.00 €	289,371.00 €
2	Misër	1,602.70	150.00 €	240,405.00 €
3	Elb	2.61	150.00 €	391.50 €
4	Tersher	48.93	150.00 €	7,339.50 €
5	Theker	2.62	150.00 €	393.00 €
Gjithsej		3,586.00		537,900.00 €
Sektori i Vreshtarise				
Nr.	Lloji i kulturës	Sip ne ha	Vlera ne Ha	Vlera e €
1	Rrush	2406.61	1,000.00 €	2,406,610.00 €
10	Fidane të hardhisë	148000	0.10 €	14,800.00 €
Sektori i Vertarise				
Nr.	Lloji i kulturës	Sasia ne Liter	Cmimi per Liter	Vlera e €
1	Vere	5,577,789.96	0.04 €	223,111.60 €
Sektori i Perimkultures				
1	Specë	830.46	300.00 €	249,138.00 €
2	Domate	19.07	300.00 €	5,721.00 €
3	Qepë	188.90	300.00 €	56,670.00 €
4	Hudhër	33.47	300.00 €	10,041.00 €
5	Patate	227.87	300.00 €	68,361.00 €
6	Tranguj	10.43	300.00 €	3,129.00 €
7	Karota	11.50	300.00 €	3,450.00 €
8	Rrepkë	0.50	300.00 €	150.00 €
9	Brokuli	0.00	300.00 €	0.00 €
10	Fasule	1.55	300.00 €	465.00 €
11	Pangjar	0.00	300.00 €	0.00 €
12	Lakër	99.43	300.00 €	29,829.00 €
13	Lulelakër	9.77	300.00 €	2,931.00 €
14	Presh	4.21	300.00 €	1,263.00 €
15	Spinaq	0.22	300.00 €	66.00 €
16	Marule	1.26	300.00 €	378.00 €
Gjithsej		1438.64	Ha	431,592.00 €
Kungullore				

1	Shalqinj	205.36	300.00 €	61,608.00 €
2	Pjepër	57.61	300.00 €	17,283.00 €
3	Kunguj	18.07	300.00 €	5,421.00 €
4	kungull I Gjelbert	319.46	300.00 €	95,838.00 €
Gjithsej		600.50	Ha	180,150.00 €
Sektori I Pemtarisë				
1	Dardhë	6.58	400.00 €	2,632.00 €
2	Dredhëz	0.66	400.00 €	264.00 €
3	Kumbull	40.65	400.00 €	16,260.00 €
4	Mollë	10.01	400.00 €	4,004.00 €
5	Arra	30.08	400.00 €	12,032.00 €
6	Lajthi	4.94	400.00 €	1,976.00 €
7	Ftoj	0.92	400.00 €	368.00 €
8	Mjeder	1.01	400.00 €	404.00 €
9	Pjeshkë	1.07	400.00 €	428.00 €
Gjithsej		95.92	Ha	38,368.00 €
Sektori I Blegtorisë dhe shpezetarisë				
1	Bletë	6,802.00	15.00 €	102,030.00 €
2	Lopë	2,598.00	90.00 €	233,820.00 €
3	Dhi	834.00	20.00 €	16,680.00 €
4	Dele	8,886.00	20.00 €	177,720.00 €
5	Pula vojëse	74,300.00	0.50 €	37,150.00 €
Gjithsej				567,400.00 €
Bujqësia Organike				
Nr.	Lloji I kulturës	Sip ne ha	Vlera ne Ha	Vlera e €
BMA		14.84	500.00 €	7,420.00 €
			TOTAL	4,407,351.60 €

Tremujori i dytë: prill, maj, qershor

Fermerët tanë në fund të marsit dhe fillim të prillit janë ballafaquar me temperatura të ulëta dhe ngrica, ku si pasojë e kësaj janë dëmtuar shumë kultura perimtare me theks të veçantë në patate dhe kunguj. Komisioni i formuar me vendim të kryetarit ka dalur në terren dhe ka bërë vlerësimin e dëmit të përmbledhur në raport detal për secilin fermer.

Tabela 2. Vlera e dëmeve të shkaktuara nga ngricat pranverore

Nr.	Kultura	Sipërfaqe e dëmtuar	Vlera
1	Patate	117.18 ha	197,741.41 €
2	Kunguj	2.37 ha	4,740.00 €
Gjithsej		119,55 ha	202,481.41 €

- Në bashkëpunim me shoqatën e bletarëve është mbajtur trajnimi për fermerë bletarë të komunës sonë, në këtë trajnim bletarët e komunës sonë u njohën për së afërmi për zgjidhjen e problemeve që shkaktohen te bletët.

- Poashtu në bashkëpunim me kompaninë ALMAKO-QFPB është organizuar trajnim për blegtorët e komunës së Rahovecit me ekspert nga Austria të kësaj fushe. Temë e trajnimit ishte "Menaxhimi i Silazhit dhe standardet e BE-së për ndërtimin e stallave të gjedhit"
- Në bashkëpunim me organizatën IADK me të cilën kemi të nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi në kuadër të projektit për të Ri-atdhesuarve kemi bashkë financuar 6 fermerë përfitues në mekanizëm bujqësor.
- Kemi zhvilluar procedurat në bashkëpunim me zyrën e prokurimit për shpallje të tenderit për: Konsulencë dhe Hartim i projekteve për fermer, është lidhur kontrata dhe jemi në pritje të hapjes së thirrjes për grante nga MBPZHR.
- Në bazë të vendimit të Kryetarit të Komunës Nr.712//72, 713/72, 714/72 dhe 715/72 Komisioni për vlerësimin e dëmeve në bujqësi të shkaktuara nga breshëri dhe shirat e rrëmbyeshëm me datë 19 dhe 20 Maj 2020. Komisioni ka bërë mbledhjen e të dhënave në terren dhe ka përgatitur raport detal i cili është dorëzuar në MBPZHR së bashku me kërkesën për dëmshpërblim për fermerët.

Tabela 3. Vlera e dëmeve të shkaktuara si dhe sipërfaqet e dëmtuara.

Nr.	Kultura	Sipërfaqe e dëmtuar	Rendiment i dëmtuar në kg	Vlera në €
1	Perimekulturë	233.55	6,483,100	1,636,989.00 €
2	Lavërtari	150.08	444,512	102,346.08 €
3	Vreshtari	368.84	2,767,124	890,454.00 €
4	Pemëtari	4.20	28,772	11,311.80 €
TOTAL		756.67		2,641,100.88 €

- Zyrtarët e DBPZHR-së gjatë kohës së pandemisë kanë qenë vazhdimisht në terren duke vizituar fermerët dhe duke kërkuar nga ata që ti respektojnë rekomandimet e IKSHPK-së. Përveç kësaj janë grumbulluar të dhëna mbi humbjet që iu janë krijuar fermerëve si shkak i mungesës së tregut në kohën e pandemisë për shitjen e produkteve të gatshme.
- Duke pasur parasysh nevojën për shitjen e produkteve të gatshme të prodhuara nga fermerët tanë, kemi bërë kërkesë të vazhdueshme për hapjen dhe funksionalizimin e tregut të gjelbërt, ku kemi dërguar kërkesë zyrtare në Qeverinë e Republikës së Kosovës. Poashtu kemi hartuar planin operativ për mbarëvajtjen e shitjes së produkteve duke iu përmbytur në përpikshmëri rekomandimeve të IKSHPK-së.
- Për humbjet që iu janë shkaktuar fermerëve tanë si pasojë e pandemisë COVID-19, kemi adresuar kërkesë zyrtare Qeverisë së Republikës së Kosovës për përfshirje të fermerëve në Pakon Emergjente Fiskale
- Janë inicuar procedurat e prokurimit për shpallje të tenderit për projektin " Ndërtimi i serrave me participim 80%-20%

Tremujori i tretë: korrik, gusht, shtator

Tremujori i tretë ka filluar me përgatitjet rreth fushatës së korrije- shirjeve. Jemi përgatitur me kohë dhe është formuar shtabi i cili ka monitoruar dhe ka mbajtur evidenca, duke e përmbyllur me raport përfundimtar detal

lidhur me rendimentin dhe cilësinë e grurit. Pasi kanë përfunduar të gjitha procedurat rreth projektit të “Përkrahjes së fermerëve me mekanizëm bujqësor”, në muajin shtator ka filluar edhe shpërndarja e tyre. Paraprakisht kemi lidhur kontrata me operatorë të ndryshëm për furnizim me pajisje, po ashtu janë ftuar fermerët që të lidhin kontratë me komunën dhe janë kryer edhe participimet e fermerëve, duke u bazuar në marrëveshjen me komunën. Nga 990 fermerë të cilët kanë aplikuar gjatë kësaj thirrje, në listën e përfituesve kanë qenë gjithsej 789 përfitues.

Mekanizma	Sasia e përfituar
Motokultivator	441 Copë
Frezë(1.8m)	91 Copë
Plugjë dy Krahësh	55 Copë
Mulqera per Hardhi	15 Copë
Spërkatëse 500L	96 Copë
Makinë Mjelëse	5 Copë
Kultivator	46 Copë
Frezë(1.6m)	32 Copë
Shpërndarëse Plehu	7 Copë
Pompë për Ujitje	1 Copë
TOTALI	789 Copë

Po ashtu gjatë muajit Shtator 2020 për herë të parë është hapur thirrja për Komore ftohëse dhe Laktofriz të cilat shërbejnë për ruajtjen e produkteve bujqësore, ku nga 16 aplikacione të cilët kanë aplikuar në këtë thirrje për Komore Ftohëse $V=25m^3$ si dhe Komore Ftohëse $V=40m^3$, të gjithë janë përfitues.

Gjithashtu edhe nga 39 aplikacione të cilët kanë aplikuar për Laktofriz 300L si dhe Laktofriz 500L, të gjithë janë përfitues.

Sektorët të cilët do të përkrahen përmes kësaj thirrje janë: Pemëtaria; Perimekultura; si dhe Blegtoria.

Komore Ftohëse	Sasia e përfituar
Komore Ftohëse $V=25 m^3$	11
Komore Ftohëse $V=40 m^3$	5
TOTALI	16

Laktofriz	Sasia e përfituar
Laktofriz 300L	26
Laktofriz 500L	13
TOTALI	39

Përkrahje fermerëve për përpunuesit e pemëve dhe perimeve

Ndërkaq gjatë muajit shtator 2020 është hapur thirrja për aplikim për të gjithë përpunuesit e pemëve dhe perimeve si dhe ordinancave veterinarë për të përfituar nga skema e mbështetjes e cila është orfuar përmes subvencioneve me mjete financiare.

Qëllimi i kësaj thirrje publike është subvencionimi dhe mbështetja financiare për përpunuesit e pemëve dhe perimeve, që bëjnë përgatitjen, ruajtjen dhe konservimin e tyre duke nxjerrë nënproduktet, sikurse janë: Pekmezi, reçelrat, turshitë, ajvari etj

Tremujori i katër: tetor, nëntor, dhjetor

Gjatë kësaj periudhe, kryesisht aktivitetet ishin rreth shpërndarjes së pajisjeve bujqësore për fermerë dhe theks i veçantë kishte përcjelljen e investimeve kapitale.

Pranimi dhe përgjigjet ndaj kërkesave të ndryshme nga qytetarët si dhe shërbime të tjera në kuadër të drejtorisë si: vërtetim për fermerë, NIF, ndërrim i destinimit të tokës bujqësore, vlerësim të dëmeve të shkaktuara në sektorin e bujqësisë etj.

Pikërisht në këtë periudhë kohore kemi qenë në komunikim të vazhdueshëm me zyrtarët në AZHB ku sipas kërkesave të tyre kemi plotësuar dokumentacion për fermer për fazën e pagesave direkte me të vetmin qëllim që mos të ndëshkohen fermerët punëtor të komunës sonë.

Projektet e investimeve kapitale

Qysh në fillim të vitit kanë rifilluar punimet në projektet ku kemi kontratë me Operatorët Ekonomik.

Ka vazhduar ndërtimi i serave të pa përfunduara pas shpalljes së rezultateve nga komisioni, duke përmbytur kontratën aktive në kuadër të kësaj kontrate janë ndërtuar 15 serra 3 ari dhe 11 sera 5 ari.

Në kuadër të investimeve kapitale në përmirësim të infrastrukturës bujqësore kryesisht është investuar në ndërtimin e kanaleve të kullimit.

Kanali i Kullimit – Xërxë

Vlera e Kontratës: 148.325.14€. Ky projekt është në përfundim, tani është duke u punuar në krahun 3. Implementimi i këtij projekti eliminon vërshimin e tokave bujqësore në këtë vendbanim.

Kanali i Kullimit Ratkoc – Gexhë, Malësi e Vogël

Kontrata është lidhur në vitin 2013, por për shkak të disa vështirësive të hasura gjatë punimeve ka pasur ngecje, dhe si pasojë punimet e zotuar nuk janë realizuar sipas kontratës në kohën optimale.

Vlera e Kontratës: 497.981.79€. Ky projekt është tani në përfundim sipas kushteve të parapara në kontratë. Implementimi i këtij projekti ndihmon në eliminimin e vërshimeve të tokave bujqësore që kalon nëpër këto vendbanime.

Ulja e Niveletës së përroit në Fshatin Celinë

Ky projekt tashmë vetëm ka përfunduar sipas kushteve të parapara në kontratë. Implementimi i këtij projekti të realizuar ka ndikuar që në këtë vit të shmangim vërshimet e mundshme duke ruajtur mbi 200 ha të tokës bujqësore.

Tregu i Rrushit

Projekt i bashkëfinancuar me MBPZHR-në “Ndërtimi i infrastrukturës për festivalin dhe tregun e rrushit” ka përfunduar me shumë sukses duke ju përmbytur kontratës së nënshkruar me OE. Në bazë të këtij projekti i cili ka filluar nga qeverisja e kaluar, janë zhvilluar punimet e kanalizimit atmosferik, punimet sipërfaqësore në parter si dhe është bërë ndërtimi i 32 tezgave të drurit të cilat shërbejnë për promovimin dhe shitjen e

produkteve bujqësore.

Rrugët fushore

Gjatë mandatit tonë, ne si drejtori e BPZhR-së duke parë si vështirësi qasjen e fermerëve nëpër feramat e tyre, e kemi parë të arsyeshme dhe të domosdoshme që tu gjendemi pranë me rregullimin e rrugëve fushore që tu mundësohet qasja më e lehtë në aktivitetet e tyre nëpër ferma.

Segmentet e punuara të rrugëve fushore në komunën e Rahovecit si dhe fshatrat:

Nr.	Vendbanimi	Rruge Fushore "Meter"
1	Rahovec	13,375
2	Bellacerkë	3,703
3	Xërxe	2,454
4	Celine	3,400
5	Krushe e Madhe	-
6	Hoqe e Vogel	2,460
7	Nagavc	1,600
8	Brestoc	2,200
9	Hoqe e Madhe	-
10	Zoqishte	1,860
11	Opterushe	3,680
12	Retije	1,150
13	Retije e Ulet	-
14	Sapniq	1,800
15	Pataqan Ulet	777
16	Pataqan I Eperm	1,320
17	Naushpall	960
18	Drenoc	2,189
19	Senoc	2,833
20	Pastaselle	2,667
21	Polluzhe	2,083
22	Kaznik	1,400
23	Çifllak	3,012
24	Kramovik	1,047
25	Petkiviq	637
26	Mrasor	880
27	Dobidol	1,694
28	Dejnë	3,011
29	Ratkoc	5,624
30	Bratotin	1,580
31	Vrajakë	1,710
32	Radoste	3,195
33	Gexhë	3,924
34	Zatriq	2,600

Sektori i Pylltarisë

Edhe sektori i pylltarisë kishte aktivitetet e planifikuara gjatë kësaj periudhe raportuese. Qysh në fillim është hartuar plani operativ për pyllëzimin e sipërfaqeve të reja. Ky plan parasheh të mbillen 20 ha me pyje të reja të llojeve: Pishë e Zezë, Bung dhe Dushk.

Sikurse sektorët e tjerë edhe ky sektor e pësoi nga pandemia COVID-19. Pikërisht në kohën e ndalesave qytetarët vërshuan malet për të kaluar kohën ku kanë ndezur zjarre dhe nga pakujdesia e tyre janë përfshirë shumë sipërfaqe me zjarr në pyje, duke shkaktuar dëme të konsiderueshme dhe duke djegur mbi 250 ha me pyje të ulëta.

Në këtë periudhë rojet e pyjeve ishin mjaft aktiv në mbrojtje dhe ruajtje të pyjeve, duke kryer detyrën ndaj keqbërësve dhe prerësve ilegal të drunjëve ku në bazë të kësaj janë lëshuar 12 fletëparaqitje në gjykatë dhe janë realizuar 8 raste gjyqësore.

PËRFUNDIM

Ky raport përmbledhës paraqet thekset kryesore të aktiviteteve që kanë ndodhur gjatë kësaj periudhe raportuese.

Duke u bazuar në planin e punës kemi devijim nga ajo çka ne kemi planifikuar pasi që periudha e parë që përfshinë muajt janar, shkurt dhe mars kemi paraparë që të zhvillohet procesi i aplikimit për pagesa direkte-subvencione në kuadër të MBPZHR-se, dihet që akoma nuk është hapur thirrja dhe për këtë arsye kemi mos përmbushje të planit të punës me raportin për këtë periudhë. Kontakti me qytetarët dhe me grupet e interesit për të trajtuar dhe zgjidhur së bashku kërkesa, nevoja dhe interesa të tyre, është i vazhdueshëm.

Zyrtarët e DBPZHR-së vazhdimisht janë në terren duke takuar fermer në sektor të ndryshëm dhe duke iu ofruar këshilla të nevojshme rreth aktiviteteve agroteknike nëpër fermat e tyre. Po ashtu nga fermerët kemi marr informata për pajisjet që iu nevojiten atyre, ku ne do të i përfshijmë në thirrjet për aplikim që do të hapen në gjashtëmujorin e dytë. Përveç fermerëve individual kemi vizituar dhe takuar edhe përpunuesit e rrushit – Bodrumet. Kemi parë nga afër dhe kemi ndikuar që procesi i pranim-dorëzimit të rrushit të kryhet pa pengesa. Edhe këtë vit nuk janë shfaqur probleme në grumbullim të rrushit. Vlen të theksohet se gjatë kësaj periudhe të pandemisë stafi i DBPZHR ishte i reduktuar, mirëpo kjo nuk ka ndikuar që fermerët tanë të ngecin në marrjen e shërbimeve të nevojshme në drejtorinë tonë.

Kemi krijuar raporte të mira me OJQ-të, me grupe të ndryshme, profesionist të fushave, me theks të veçantë inxhinier të bujqësisë ku kemi pranuar këshilla, vërejtje dhe ide në mënyrë që të përmirësohemi dhe të zhvillojmë bujqësinë përditë e më mirë.

14.01.2020
Rahovec

